

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXX (24)

No. (Štev.) 48

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

2. decembra 1971

Poraz nasilja in prevare

Težko je danes popolnoma doznati in težko bo tudi v bližnji zgodovini ugotoviti, kako velik pomen imajo nedeljske urugvajske volitve za bodočnost te države in za celotno bodočnost latinske Amerike. Katastrofalen poraz levičarske široke fronte, kateri so pripisovali po zgledu čilskega Ljudskega združenja ogromno moč in veliko možnost na uspeh, je ne le zaustavil hudournik komunizma za dolgo časa, marveč tudi razblinil marsikateri prazen strah o moči latinskoameriške levice.

Opojnost, ki je sledila čilskim volitvam, in ki je vladala med vso volilno kampanjo v Urugvaju, je splahnela takoj, ko so obveščevalna sredstva začela prenašati rezultate volitev. Levičarska fronta je padla v samem mestu Montevideo, ki ga je imela že za svojo trdnjavo, in popolnoma propadla v notranjosti dežele.

A oglejmo si ta pojav malo bolj podrobno. Najprej volilne rezultate. V celoti levičarska fronta ni dosegla 300 tisoč glasov, to je precej pod 20%. Zasedla je tretje mesto celo v prestolnici in njen kandidat, Liber Seregni, je moral klaverno priznati, da stranka „ni zajela delavstva in ubožnih slojev“. Res je bila glasna sila stranke v intelektualni mladini in delu srednjega sloja. A pogled na zmagovite manifestacije stranke rdečih je pokazal drugo lice: manifestacije so se udeležili večinoma mladi ljudje, delavci z zavihanimi rokavi, fantje in dekleta v ubožnih oblačilih, in starih tovarnjakih in iz cunj sešitimi letaki. Široka fronta je propadla v bazi.

Kaj je torej povzročilo predvolilno evforijo? Gotovo tendenciozno poročanje, upanje na ponovitev čilskega primera, lažno prepričanje protivladne historije, katere so levičarji kar prežeti. Vendar je bil urugvajski primer popolnoma različen od čilskega. Allen-de, marksist in večš politik, se je trideset let pripravljal na trenutek zmage. Izrabil je ugoden moment in nasprotnikovo razbitost. Seregni je hotel v pičlih osmih mesecih preskočiti desetletja.

Levičarska fronta je bila tudi prepričana, da je ljudstvo nerazpoloženo do vlade zaradi obsednega stanja, zaradi ostrega zatiranja tupamarskih gverilcev. A prav v tem so se zmotili: ljudje želijo miru. Želijo živeti brez vsakdanjega terorja prevratnikov. Želijo le dela in kruha. Urugvaj tradicionalno živi od turizma. In prav ta turizem so Tupamaros skoro uničili: večina Urugvajcev jih zato sovraži. Na volitvah pa so istovetili gverilce s široko fronto. Saj pa so to eni in drugi javno priznali. „Urugvajci so se odločili za mir“ je bilo brati izjave v časopisju. A še več kot to: Urugvajci so se odločili za svobodo.

In lažno poročanje? Tokrat je partijski aparat izvrstno deloval. Časopisje vsega sveta je limanicam nasledlo. Kje je bila napaka, je težko ugotoviti. A poročila zadnjih dni so vedela povedati o stotisočih, ki so prisostvovali mitingu široke fronte v Montevideu. Žalosten je bil pojav argentinske revije, ki je (tiskana med volitvami, a preden so bili znani rezultati), govorila o tristo-tisoč prisotnih na levičarskem zborovanju v prestolnici. Tega števila niso dosegli na volitvah v vsej državi.

Iz tega zadnjega lahko povzamemo še sledeče. Fronta je bila vsa aktivna. Zborovanja številna. A volili so le tisti, ki so se itak že udeležili zborovanj. Pri ostalih strankah ni bilo toliko manifestantov. A urugvajski človek je v pravem trenutku in na pravem mestu dokazal, kaj in kako misli, in kaj želi.

Naj omenimo tu še žalostno vlogo urugvajске krščanske demokracije. Ni le pristala v široko fronto, temveč je tej posodila svoje ime (geslo). Komunisti in socialisti so volili glasovnice, na katerih je pisalo: Krščansko demokratska stranka. Resnično volk v ovčjem oblačilu.

Številni levičarski časniki vsega sveta, ki so napolnili Montevideo, so

ISKANJE IN POT

Današnji človek se večkrat znajde v položaju, ko ne ve ne kod, ne kam. Svet in stvarnost, ki ga obdajata, čustva in dogodki, povzročajo v njem razklanost, ki išče rešitve, a se večkrat pogloblja v še bolj teman prepad, iz katerega končno ni rešitve.

Problem iz raznih vidikov študirajo znanstveniki in psihologi, a mu le malokrat najdejo primerno rešitev. Izhod je le v poti, ki bi človeka vodila do smotra, kateremu bi se lahko predal z dušo in srcem. Dejstvo je, da s samo naravnimi sredstvi do končne rešitve ne moremo priti.

Ta problem je pred kratkim analiziral in o njem napisal globok in obširen članek tudi dr. Jurij Zalokar, primarij iz Begunj na Gorenjskem. V tem članku (izšel je v reviji Cerkev v sedanjem svetu) pravi dr. Zalokar takole:

„V zraku je že dolgo nekaj, kar vsak po svoje nejasno doživlja in še manj jasno opiše. Včasih je tega več, kar nekako zgosti se, potem se zopet oddalji in razprši. Toda polagoma in neopazno se vendarle bliža in gosti. Nekateri to občutijo kot neopisno grozo, za druge je kot obljuba rešitve, za vse pa je kot slutnja pretresa, ki stvari ne bo pustil na miru. Ni čudno, če nekateri skušajo to slutnjo z besedo ujeti kot napoved nesreče; celo konca sveta. Ni čudno, če takim nenavadnim mislim in prerokovanjem mnogi sledijo in verjamejo. Takim znanilcem se lahko posmehujemo, če nas draži nenavado in neprimerno oblačilo, v katerem ponujajo našo skupno slutnjo. Toda kakor koli se že norčujemo iz njih, je vendar res, da se tuč na tak način riše stiska današnjega človeka, ki ne najde več razumne rešitve iz svojih zagat in si podzavestno želi nesreče. Vse mu je boljše, celo smrt, celo samomor, kot pa stanje, v kakršnem se nahaja.“

Dalje dr. Zalokar tudi meni:

„Najrazličnejše pojave današnjega življenja, pa naj bodo še tako zmedeni in odvrtni (razne zamisli o koncu sveta, pojavi seksualne revolucije, narkomanije, svingerstva itd.) ne kaže odiniti preprosto, kot nekako blodno zapeljanj ljudi, ampak kaže ves ta „nesmisel“ vzeti resno. Ves ta „nesmisel“ je namreč znak nečesa. In to ne znak neke bolezni, ki pač razkraja bolj ali manj številne posameznike, ampak je izraz stiske našega časa in nas samih.

POJEM O SUVERENOSTI

O tem, kaj je suverenost in svoboda naroda, v Jugoslaviji ni jasnosti. Na eni strani so komunisti, ki skušajo uveljavljati svojo teorijo o narodu in državi, na drugi strani pa so posamezni narodi in republike, ki tako suverenost kakor tudi svobodo pojmujejo bistveno drugače kot komunisti. Navedemo nekaj primerov:

V listu „Komunist“ je Budo Šoškić pred kratkim zapisal: „V socialistični in samoupravni družbi, ki jo gradimo, samostojnost in državnost republik nista ločen cilj. Ta dva pojma dobita svoj pravi pomen, če sta, in v kolikšni meri sta, uresničevanje avtentičnih in dolgoročnih interesov združenega dela, če sta instrument razvoja socialističnega samoupravljanja. Za Zvezo komunistov ni in ne more biti „ideal“ krepitev države ne zvezne ne republiške,

potem lahko solzavo poročali o tragiki široke fronte.

Ta tragika gre preko mej Urugvaja. Predstavlja opozorila za argentinsko levičarsko ENA, pa gotovo tudi hud udarec za čilsko Unidad Popular. Bodoče volitve v raznih deželah bodo pokazale, če so urugvajске volitve začetek ofenzive proti nasilju in prevari.

Dodali bi le še željo, da tisti, katerim je narod ponovno izkazal zaupanje, napnejo vse sile, da v resnični svobodi iščejo narodu in posamezniku, in s tem vsem kontinentu, lepšo in človeka bolj vredno bodočnost.

Ne kaže torej vse to preprosto odriniti kot nekaj tujega ali kot delo zapeljanj bitij in zmedenih nazorov. Kar se dogaja, se dogaja sredi nas, iz nas samih in v nas samih. Veličina razkroja dobiva pošastne razsežnosti. Ljudje doživljajo obstoječe kot preživelo, jih ne zadovoljuje več; oblike so jim prazne, v njih ni več življenja, so kot grobovi. Če pa je tako, očitno ne morejo uspeti tisti, ki skušajo krpiti, kar se krpiti ne da več.

Nato dr. Zalokar raziskuje študije, ki jih je o problemu človekove stiske izvedel švicarski psihiater C. G. Jung. Po njem se spušča v skrivnost simbolov in v vlogo religije. Tako pride do veroslovca Mircea Eliade in drugih raziskovalcev, in končno do zaključne točke, rešitve, ko pravi:

„Take in podobne stiske pretresajo današnji svet. Ko bi bila njegova edina resnica, bi se že dolgo tega sesul. Toda sredi vse te odtujenosti so ljudje, ki iščejo in ki so se znali odpreti, tako da so bili vredni videnja mističnega bistva, ki jim je dalo moč, pa tudi mir. Čeprav mnogi sploh ne vemo za njih, čeprav so skriti v odročnih krajih širom sveta, tkejo okoli sebe mir, ki ne da, da bi se svet razkrojil.

Njihov jezik ni jezik definicij, ni razumska spekulacija, ni poizkus, da bi parali, kar se parati ne da. Njihova govorica je včasih molk, včasih pesniška beseda, včasih jezik poln navideznih nasprotij.

Poleg njih pa so tudi taki mistiki, ki sicer ne nosijo takega imena, ki pa ostajajo zvesti nalogam, ki jih narekujejo vsakokratne okoliščine življenja. Prav tako so pomembni, pa naj gre najčesče le za drobne vsakdanjosti, in le sem pa tja za dela, o katerih se govori. Tudi z običajnih delom in zadržanjem, ki hoče biti blizu Resnice, stopa človek čeprav prek zunanosti in oblik v stik z globlinami našega bistva in tako pripomore k premostitvi med omejenostjo zavesti in brezmejnostjo izvenzavestnih globin. Taka mora biti pot povsem preprostih delovnih ljudi, ki na njej postajajo veliki, čeprav ostajajo v brezimnosti. Z drugimi besedami bi lahko rekli, da gre za ljudi, ki hočejo tudi v vsakdanjem življenju uresničevati svetost življenja in ne poznajo razlike med sakralnim in profanim. Njihov trud obeta, da se bo človek povzpел iznad današnje razklanosti.“

temveč socialistično in samoupravno preobražanje družbe v svobodno skupnost združenih proizvajalcev.“

Dr. Stojan Tomić, izredni profesor fakultete političnih znanosti, pa piše v sarajevskem listu „Oslobodjenje“: „Na poti konstituiranja in uveljavljanja BiH kot samoupravne in državne socialistične skupnosti so številne socialne ovire. Naj omenimo štiri skupine teh ovir: regionalizem, lokalizem, centralizem in separatizem, to je vpliv določenih sil iz drugih republik. Vse te ovire delujejo precej močno, lahko pa si obetamo, da se njihov pritisk ne bo kaj kmalu zmanjšal.

Nimamo vtisa, da smo ugotovili vire, moč, smer in posledice delovanja vseh teh „izmov“ (centralizem, lokalizem itd.). Nasprotno, videti je, da so nekateri ukrepi proti tem „izmom“ včasih še spodbuda, ne pa, da bi jih preprečevali. Bolj se bojujemo proti posledicam, manj pa destimuliramo vzroke, ki vodijo do neželenih posledic.“

Zagrebski študentje, ki so zelo aktivni, so imeli nedavno sestanek, na katerem je predlagal prof. dr. Hrvoj Šošić, da bi morala biti hrvatska republika sprejeta v OZN. Prav v zadnjem času pa so študentje zopet na tajnem sestanku razpravljali o teh problemih. O tem sestanku piše „Politika“.

Na zboru študentov iz študentskega doma Nina Makarović v Zagrebu sta

Derrota de guerrillas “bolivianas”

El Dr. Carlos Farah, prefecto del departamento de Beni, Bolivia, ha manifestado que los seis grupos de guerrilleiros que operan allí, fueron formados mediante el envío por avión a esta región de extremistas procedentes del exterior, después del cambio de régimen operado el 20 de agosto. También declaró que el Partido Comunista Boliviano y el Ejército de Liberación Nacional (pro castrista) habían instalado su cuartel general en dicha zona.

Pero los guerrilleros “bolivianos”, que en realidad son cubanos y chilenos en su mayor parte, sufrieron duros reveses. Las fuerzas gubernamentales destruyeron el campo de entrenamientos de San Ignacio. En octubre ya habían sido detenidos 39 guerrilleros, habiendo continuado luego las detenciones.

Aparte de la presencia de numerosos cubanos en la guerrilla boliviana se comprobó también que las armas son de fabricación checa, la mayoría llegada a Bolivia vía Cuba. Un hecho que prueba que Castro sigue exportando su revolución a países de América latina.

Porazi „bolivijskih“ gverilcev

Dr. Carlos Farah, prefekt bolivijskega departamenta Beni, je izjavil, da je bilo šest gverilskih skupin, ki delujejo na tistem področju, formiranih z letalskim pošiljanjem tujih ekstremistov v deželo po spremembi režima dne 20. avgusta. Prav tako je izjavil, da sta bolivijska Komunistična partija in pa pro kastristična Narodna osvobodilna vojska postavili svoj šab na tem področju.

A „bolivijski“ gverilci, ki so pravzaprav večinoma Čilenci in Kubanci so doživeli že hude poraze. Vlade sile so zasedle in razdejale vabeno taborišče v San Ignacio. V oktobru je bilo zajetih že 39 gverilcev, pozneje pa še ponovna števila.

Poleg številne prisotnosti Kubancev v bolivijski gverili pa je bilo ugotovljeno tudi, da je ogromna količina orožja češkega izvora ki je večinoma prišla v Bolivijo skozi Kubo. Dogodek, ki ponovno dokazuje, da Castro še vedno „izvaža“ svojo revolucijo v latinsko Ameriko.

Miro Cerar ne bo več tekmoval

Najboljši slovenski telovadec in najboljši jugoslovanski športnik, nosilec številnih kolanj z olimpijskih iger in svetovnih prvenstev, Miro Cerar, je sporočil jugoslovanskemu olimpijskemu komiteju, da se poslavlja od tekmovalnega športa. V tej zvezi je dal 17. novembra slovenskim novinarjem izjavo, v kateri je utemilil svoj sklep takole:

„Odločil se nisem čez noč, marveč po daljšem in tehtnem razmišljanju. Poškodovan sem se lani na Japonskem, zaradi česar praktično vse do letošnje jeseni nisem bil sposoben za trening, poleg tega pa so mi veliko časa vzele priprave za sodniški izpit. Ko sem na posled spet začel trenirati, sem se še enkrat poškodoval, kar je potem izoblikovalo dokončno odločitev. Vedel sem, da bi mi zdravljenje poškodb vzelo pre-

več časa, da bi se lahko še pravočasno vključil v priprave za olimpijske igre. Sploh pa je velika verjetnost, da zaradi poškodb ne bi smel ničesar več tvegati. Po tlikih letih treninga se človek le obrabi...“

Menil sem, da je jugoslovanski olimpijski komite najprimernejši organ, da mu sporočim svojo odločitev, naj name ne računajo več kot na tekmovalca. Vem, da se je treba za tako veliko tekmovanje kot so olimpijske igre temeljito pripraviti. Če bi prišel v München nepripravljen, bi več škodoval jugoslovanski vrsti in našemu športu kot pa koristil.

Seveda pa moja odločitev ne pomeni, da se bom docela odpovedal gimnastiki. Ostal ji bom še vedno zvest, čeprav ne več kot tekmovalce.“

predsednik zveze študentov Zagreba in Hrvatske Dražen Budiša in Ante Paradžik potrdila in poglobila svoje prejšnje pripombe o predloženih ustavnih spremembah, povedala nekaj novih in hkrati svoje mnenje o prihodnjem ustavnopravnem in gospodarskem političnem položaju SR Hrvatske v Jugoslaviji in v svetu. Budiša je ugotovil, da se je v dosedanjih razpravah večina izrekla za Hrvatsko kot suvereno nacionalno državo hrvatskega naroda, poudaril je, da je to „velika politična zmaga hrvatskega ljudstva nad majavo in sramotno rešitvijo, ki jo je glede tega ponudila ustavna komisija.

Ko pa je govoril o ustavni opredelitvi mednarodnega položaja Hrvatske, je Budiša med drugim dejal: Tudi če sedaj kdo predlaga, naj bi bila Hrvatska sprejeta v OZN, je brž proglašen za šovinista, čeprav je znano, da so tudi manjše nacije postale članice Združenih narodov. Ne glede na obsodbe prof. dr. Hrvoja Šošića, menimo, da Hrvatski gre mesto v OZN. Sicer pa si lahko to pravico izbojujejo tudi druge jugoslovanske nacije. Veliko pozornosti je posvetil tudi tistim delom ustave, s katerimi bi morali urediti odnos republike do narodne obrambe. Zavzel se je za popolno suverenost in državnost hrvatskega naroda: „Država brez svoje vojske, ni država.“ Zaradi tega sodi, da bi morali vsi državljani iz ene republike v njej služiti tudi obvezni vojaški rok ter da bi moral biti hrvatski jezik obvezen v enotah, ki so stacionirane v SR, Hrvatski.

Zagrebski Vjesnik pa obvešča v zvezi s poročilom Politike svoje bralce, da študentsko vodstvo redakcij Vjesnika in Večernjega lista sploh ni obvestilo o tem sestanku. Vjesnik tudi piše, da mu je znano, da niti Borba niti Večer-

nje novosti niso dobile obvestila od uradnega študentskega foruma. Vjesnik in Večernji list nista zvedela za sestanek študentov niti iz virov, ki so o tem obvestili Borbo in Večernje novosti.

V zvezi z razlago pojma suverenosti je zanimivo tudi poročilo sarajevskega lista „Oslobodjenje“, ki poroča, da v Bosni in Hercegovini v prihodnje ne bo mogoče ustanavljati oddelkov matičnih društev iz drugih krajev države, dokler ne bodo registrirani pri pristojnem organu republike. Taka odločitev je, po mnenju pisca, predvidena v predlogu zakona o združevanju občanov in poudarja, da je v tem „izražena suverenost republike na tem področju“.

Na eni strani so torej komunisti, ki besedo suverenost uporabljajo le demagoško, v resnici pa ne priznajo ne suverenosti držav in ne suverenih narodov. Vedno je najvišja le partija in najvišji, t. j. suvereni so samo partijski interesi, kar je lepo povedal Brežnjev s svojo definicijo o omejeni suverenosti.

Na drugi strani pa se razumljivo pojavlja stremljenje državljanov raznih republik v Jugoslaviji, ki niso komunisti in četudi gredo v nerealne ekstreme, je pa vendar v njihovih zahtevah mnogo zdravih misli. Med njimi je tudi ta, da država brez vojske ni država, in da morajo državljani republik služiti obvezni vojaški rok v svoji domači republiki, in da mora biti tudi jezik te vojske jezik, ki se v tej republiki govori.

Prav je, da zamejstvo in zdomstvo podpreta borbo v domovini, za resnično suverenost in to z vsemi sredstvi, ki so zamejstvu in zdomstvu na razpolago.

ZAOSTRENI POLOŽAJ V ČILU

KREPAK NASTOP KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

V ponedeljek, 29., je na svojem zborovanju čilska Krščanska demokratska stranka izvolila novo vodstvo. Dosedanji predsednik stranke, senator Narciso Irureta je prepustil mesto 54-letnemu senatorju Renanu Fuentealba, ki bo stranko vodil naslednji dve leti. Da pa je krščanska demokracija pokazala tudi na zunaj svojo enotnost, je bila predstavljena ena sama lista, ki je bila izvoljena z javnim bučnim odobravanjem.

Ob tej priliki je Fuentealba takole izrazil sedanje zadržanje stranke nasproti levičarski vladi predsednika Allendeja: „V isti meri, kot bo vedenje vlade predstavljalo zanikanje ali napad na ustavne garancije, na pravice človeške osebnosti, na svobodo izražanja in na svobodo sploh, v enaki meri bo tudi krščanska demokratska stranka zavzela odločno in zelo trdo stališče, da ohrani bistvo demokratskega režima in prepreči kakršno koli izmikanje v tem smislu.“

Obnovitev vodstva krščanske demokracije in ponovna zatrditev trdnega demokratskega stališča sovpada s za čile težkimi trenutki. Vlada Salvadorja Allendeja in razne levičarske skupine si prizadevajo, da bi obdržale v rokah položaj, ki se jim že izmika. Fuentealbajeva izjava je le bojna napoved vojne, ki se dejansko bje že dalj časa.

Najbolj viden znak te politične vojne je parlamentarna opozicija in pa študentski nemiri. V parlamentu je Komisija za ustavno vprašanje odklonila predsedniški zakonski osnutek o preureditvi kongresa v eno samo „ljudsko“ zbornico, namesto dosedanjih dveh zbornic, poslanske in senatorske. Enako pa so krščanski demokratski kongresisti javno obtožili Allendejevo vlado, da narodu protizakonito prikriva težko resnico zavoženega gospodarskega stanja. Obenem pa so tudi objavili, da bodo strnjeno nastopali proti vsakemu poskusu, da bi se podpržavila industrija za proizvodnjo časopisnega papirja.

Druga fronta pa se bje na študentskem področju. Tu je Allendeja doletel nov poraz. Pri volitvah v Federacijo srednješolskih študentov v Santiagu je kandidat vladnega Ljudskega združenja (Unidad Popular) propadel nasproti krščansko demokratskemu kandidatu. Prišlo pa je tudi zadnje tedne do številnih spopadov med univerzitetnimi študenti, zlasti v Valparaiso in

zadnje dni v Santiagu, kjer levičarski študentje zahtevajo odstop krščansko demokratskega rektorja, katerega branijo krščanski študentje. Kriza v študentskih vrstah raste in dela vladi že velike preglavice.

Med tem pa so se v Santiagu pojavili že prvi napisi proti dolgotrajnemu obisku Fidel Castra v Čilu. Saj so se ga že vsi naveličali in celo levičarsko časopisje mu več ne posveča velike pozornosti. Napisi na stenah Santiaga pa so med drugim govorili tudi: „Poberi se, Fidel“ in pa „Smrt Fidelu“.

V takem vzdušju se je Krščanska demokratska stranka ostro postavila proti pogubni vladni politiki, in je pripravljena iti tudi na plebiscit. Če bi levičarska vlada tak plebiscit izgubila, bi to predstavljalo tudi njen konec.

Snopadi med Indijo in Pakistanom

Napetost med Indijo in Pakistanom je zadnje dni prišla do viška, ko je na meji vzhodnega Pakistana prišlo do oboroženih spopadov. Boj se je najprej začel okoli mesta Jessore, v notranjosti Pakistana, kakih 30 km od indijske meje. Pakistanska vlada je takoj obdoločila vdora Indijo, ki je trditve zavrnila, češ, da se v okolici Jessore borijo le uporni Bengalci s pakistanskimi rednimi četami. Je pa tudi izjavila, da „izzivov“ ne bo dolgo mirno prenašala.

Pakistanska vlada si je kmalu nato pripisala važno zmago. Po njenih poročilih naj bi pakistanski oddelki uničili nad 20 indijskih oklopnikov, in pobitih nad 300 indijskih vojakov.

V začetku tega tedna pa se je sicer še nenapovedana vojna razširila iz področja Jessore še na Balurghat in Comilla. Število akcij in vanje zapletenega vojaštva nevarno narašča in vse izgleda, da nobena od obeh držav ne bo popustila in bo končno prišlo do odkrite vojne.

Spričo skrajno nevarnega stanja so razni državniki posegli v zadevo. Tako je washingtonski poslanik v New Delhi izročil predsednici Indiri Gandhi Nixonovo poslanico, kjer se ta zavzema za mirno rešitev spora. Tudi rdeča Kitajska je pozvala na „politično rešitev“ položaja. Medtem pa je prišlo tudi poročilo, da so v indijski Bombay prispele večje količine ruskega orožja. Položaj se tako vedno bolj zapleta.

Goriška in Primorska

TELEVIZIJSKE ODDAJE TUDI V SLOVENŠČINI

V tržaških političnih krogih se širijo že dalj časa, nekako od tedaj, ko je bil prvič napovedan pri predsedniku vlade Colombu sprejem predstavnikov slovenske manjšine, vesti o tem, da bi lahko bila ena izmed manjših „koncesij“ tudi uvedba občasnih televizijskih oddaj v slovenskem jeziku na področju dežele Furlanije-Juljske krajine. Po nepotrjenih poluradnih vesteh naj bi take oddaje bile za vodstvo RAI zadostno „protivesje“ za italijanske televizijske oddaje iz Kopra.

Sedaj se je vprašanje slovenskih televizijskih oddaj, seveda iz drugega zornega kota, dotaknil deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka. Njegovo vprašanje je tembolj pomembno, ker omogoča pristojnim deželnim oblastem, da nanj odgovorijo in v mrežo govoric in domnev nalijejo čistega vina.

Dr. Štoka opozarja predsednika deželnega odbora Berzantija na izjave predsednika italijanske radiotelevizijske ustanove Umberta Della Fave in delegiranega ravnatelja RAI Paolicchija o

nujni reorganizaciji televizijskih oddaj po deželah.

Štoka meni, da bi se moral Berzanti zavzeti pri osrednjih oblasteh in doseči, da bi taka reorganizacija veljala tudi za Furlanijo-Juljsko krajino, že od samega začetka.

Tudi deželni svetovalec Slovenske skupnosti se sklicuje na znane govorice in mnenja, da obstaja možnost prvih poizkusnih oddaj že v začetku prihodnjega leta. Zato pa opozarja dr. Berzantija, da bi taka reorganizacija RTV morala sloneti na istih načelih, kot sama deželna samostojnost, se pravi, da bi morala upoštevati prisotnost močne slovenske manjšine in oddajati tudi v slovenskem jeziku. Podobno so že pred časom izvedli na Južnem Tirolskem.

Štoka v svojem vprašanju poudarja, da bi to le bilo dopolnilo tega, kar je bilo že uveljavljeno na radijskem področju, saj iz Trsta oddajajo v slovenščini na valovih radia Trst A. Štoka pri tem poudarja, da je spored te posla „mednarodnega, vsedržavnega in deželnega značaja.“

Štoka na koncu poudarja, da bi moral televizijski oddajnik že od samega začetka biti v Trstu.

Na 328 straneh že tradicionalnega velikega formata vsebuje tudi ZBORNIK SVOBODNE SLOVENIJE 1970 toliko zanimive vsebine, da bo vsak bralec našel članke, razprave, poročila ali spis, ki ga bo posebej zanimal. Naj bo bralec zgodovinar ali znanstvenik, pesnik ali pisatelj, gornik ali umetnik, javni delavec ali ljubitelj narave. Poleg 328 strani ima ZBORNIK tudi številne ilustracije in še gorniško in umetniško prilogo.

Noben Slovenec, ki duhovne vrednote ceni in mu je pri srcu ustvarjalnost slovenskih izseljencev, ne more biti brezbržen do te knjige.

Cena v Argentini je 2.800 pesov za izvod (po pošti 3.000 pesov). V Severni Ameriki in Kanadi je prodajna cena 6 dolarjev, v ostalih državah pa šestim dolarjem odgovarjajoči znesek.

V Argentini je ZBORNIK na razpolago v Slovenski hiši in v vseh slovenskih domovih v Buenos Airesu. V Mendoza pri Rudolfu Hirscheggerju in v Bariločah pri dr. Vojku Arku.

Mednarodni teden

Ameriški predsednik Nixon se bo 20 in 21. decembra sestal z britanskim ministrskim predsednikom Edv. Heathom. Tako je objavil časnikarski urad Bele hiše in še dodal, da bo kraj njegovega sestanka na Bermudskem otočju.

Prav tako je glasnik Bele hiše objavil, da bo Nixon potoval na Kitajsko 21. februarja prihodnjega leta.

V Sovjetski zvezi je vrhovni svet potrdil nov petletni plan, ki so ga zamislili kremeljski krogi, po tem planu naj bi v dobi štirih let sovjetski gospodarsko prerasli same ZDA. To je v nagovoru na zbornico zadržal sam vladni predsednik Aleksej Kosygin.

Mariner 9, ki iz neposredne bližine opazuje Mars, je v petek 26 uspel v svojem fotografiranju marsovega naravnega satelita Deimos. Sliko je tudi perfektno prenesel na zemljo. Ni mu pa uspel posnetek drugega satelita, Fobosa, kar bo skušal storiti ob drugi priliki.

Urugvajske volitve

MINIMALNA RAZLIKA MED „COLORADOS“ IN „BLANCOS“

V nedeljo, 28. novembra, popoldne se je v Urugvaju zaključil volilni proces, eden najbolj razburkanih, kar jih pominjajo zgodovina te majhne države. Prvič namreč po dolgih letih sedanjega volilnega sistema, se je predstavila, poleg tradicionalnih strank „rdečih“ in „belih“, tretja velika politična formacija: levičarska široka fronta (Frente Amplio), v katero so se pomešali komunisti, socialisti, krščanski demokrati ter še več drugih levičarskih stranic.

Od teh treh list se je predstavilo 11 predsedniških kandidatov na skupaj 272 listah za poslance, senatorje, občinske svetovalce itd. Urugvajski volilni sistem že od leta 1939 dalje dopušča, da se od iste stranke predstavi več kandidatov. Vsaka stranka ima svoje ime ali geslo (lema), in ob izidu sešteje vse glasovnice istega gesla; najbolj voljeni kandidat najbolj voljene stranke končno zmaga. Tako se lahko zgodi, da je izvoljen za predsednika kandidat, ki ni dobil največ glasov sploh, da je le najbolj voljen svoje stranke, in da je njegova stranka (to je vsi kandidati istega gesla) prejela največje število glasov.

V vsej moderni urugvajski zgodovini so z eno samo majhno izjemo stalno zmagovali kandidati rdeče stranke, kandidat te stranke je bil tudi predsednik Gestido, ki pa je kmalu po prevzemu oblasti umrl in mu je sledil podpredsednik George Pacheco Areco. V sedanjih volitvah je Pacheco Areco skušal doseči plebiscitno ustavno spremembo, da bi lahko bil vodja države še eno predsedniško dobo (5 let), kar pa mu ni uspelo. Za primer neuspeha pa je določil za svojega kandidata ministra za živinorejo Juan Maria Bordaberry.

ALMANAH SAMOSTOJNA SVOBODNA SLOVENIJA

Letos je že četrto leto, kar abiturienti srednješolskega tečaja iz Buenos Airesa svoj almanah, za katerega se v glavnem pripravljajo vse leto. Pod vodstvom razrednika si izberejo osnovno misel, nato vsak obdela svojo temo in jo skupaj z razrednikom in sošolci v šoli predebatirajo.

Tako je letošnji almanah posvečen osnovni misli Samostojna Svobodna Slovenija. V uvodu razloži razrednik g. Marko Kremžar, zakaj ta tema, in zakaj je važno, da se z njo bavijo mladi slovenski študentje v Argentini. Nato sledijo sestavki študentov.

Samostojna Svobodna Slovenija

...in meje — Julka Furlan. V njem govori o slovenskem narodu — dom, v zamejstvu in v zdomstvu in o povezavi vseh treh tako gospodarsko kot kulturno.

...in ustava — Ana Marija Klanjšček. Kratak pregled zgodovine ustave in pomen temeljnih pravic človeka. Poudarja, da bi nova slovenska ustava morala graditi na svobodi in demokraciji.

...in država — Mirjam Klemenc. Ker je osnovna celica družina, če je ta dobra, je tudi država dobra. Vsaka generacija je odsev družinskih razmer starejših.

...in jezik — Irena Markič. Podaja pregled zgodovinskega vpliva razvoja slovenščine na narodno zavest, in kako je jezik postajal nosilec kulturne,

„Resnični problem je treba videti v neki notranji razblinjenosti Cerkve, v krizi zakramentalnega življenja, v krizi notranje zbranosti, v krizi duhovskih poklicev. Za vsem tem pa stoji... kriza vere, ki je gotovost in ne nemir. Ta kriza pa je realna in težka... Cerkve je šla že skozi druge take krize. In jih je prestala. Kajti Duh je z njo. Pa tudi zato, ker so se nekateri ljudje vrgli v boj za obrambo vere, ki ne sme biti okrnjena.“

Kardinal Jean Danielou

„Osservatore Romano“ (španska izdaja), 3. okt. 1971

Iz življenja in dogajanja v Argentini

KAMNI SPOTIKE

Zadnje dni so skoraj brez izjeme politični humoristi in pa tudi analisti raznih revij vzeli na piko predsednika države gen. Lanusseja in njegovo bolezen. V petek 26 se je moral namreč nujno podvreči operaciji na ledvičnih kamnih. Operacija je sijajno uspela in okrevanje gre po zdravniškem poročilu, popolnoma zadovoljivo. Smola je to, da španski izraz za kamne (najsilje ledvične, žolčne...) to je „cálculo“, pomeni tudi „račun“. In na račun te dvoj-

nosti se je zadnje dni prelilo mnogo tinte, češ, računi so potrebni, a v politiki, gospodarstvu itd. Zelo duhovito in originalno vse ni bilo, a precej pri- lično.

Gospodarsvo namreč zadnje čase tako peša, in politika je tako zapletena, da je težko najti kak izhod, najti kako luč, ki bi vsaj malo osvetlila položaj in dela nekoliko upanja. Da pogledamo na tradicionalni barometer ekonomskega stanja, dolar. Ob koncu preteklega tedna je poskočil na 10.50 novih pesov. Vzrok takega skoka so bile zlasti izjave predsednika Centralne Banke Carlos Brignone, ki je v četrtek 18 izjavil da je država na robu ukinitve plačilnosti. To pomeni, da je celotna država pred konkurzom.

Čeprav dejansko stanje ni tako kritično, in so njegove izjave bolj izraz notranjega boja raznih ekonomskih struj v vladi (liberalne, kateri pripada Brignone, in nacionalne) položaj še daleč ni jasan. Huda kriza v celotnem sistemu, skoraj prazna devizna blagajna in vedno hujši dolгови, naravnost kričijo po konkretnih rešitvah. Teh doslej ni bilo.

Jé pa vlada pripravila gospodarski načrt za 1972. In vprašala za mnenje o njem razne ustanove z različnimi odgovori a eno in isto mislijo: načrt je pod kritiko. Glavna delavska konfederacija na razgovor sploh ni prišla. Se je pa zedinila z Glavno gospodarsko konfederacijo (CGE-peronistične tendence), v ostri kritiki načrta. Kako bo vlada to nasprotovanje premostila, še nihče ne ve. Skuša se dati večjo nacionalno smer celotnemu načrtu, reaktivirati domačo industrijo in nekoliko zboljšati socialni položaj. To smer podpira zlasti nacionalni del vojske in celotno letalstvo.

JURE SKVARČA ŽE MED NAMI

Pred nekaj dnevi se je vrnila argentinska gorniška ekipa, ki je skušala v pomononskem času zavzeti najvišjo goro sveta Mont Everest. Poizkus se jim sicer ni posrečil, vendar so se srečno umaknili pred hudimi neurji.

Vodje ekspedicije so izrazili namen, da se prihodnje leto gorniki zopet v istem času vrnejo in ponovijo svoj poizkus. Vendar gotovosti o tem še ni.

Z ekspedicionarji se je vrnil tudi naš rojak, član odprave inž. Jure Skvarča, kateremu izrekamo toplo dobrodošlico.

mu izgledu. Tiskanje je velikodušno omogočila z mecenškim darom kreditna zadruga Sloga. Almanah stane 100 pesov in se dobi v Slovenski hiši.

td ml.

Mednarodni teden

Sovjetska Tass je poročala, da so v Sibiriji našli „redko ribo, ki ima kačjo glavo, truplo in kuščarjev rep“. V Londonu so izjavili, da je to riba, ki živi tudi v reki Misisipi ter je splošno znana „lopatasta riba“. Londonski prirodoopisni strokovnjaki so izjavili, da zoološko ni mogoče, da bi riba imela kačjo glavo in druge karakteristike, kakor poroča Tass, „razen seveda, če imaš več kozarev vodke pod kapo, potem pa lahko vidiš takšne ribe, o kakršnih poroča Tass“.

Rdeča Kitajska je razstrelila svojo 12. atomsko bombo pri Lop Noru v provinci Sinkiang. Poskus so Kitajci izvršili v zraku, tako da se je atomski oblak v atmosferskih višinah razegnil čez Pacifik proti ZDA in Zahodni Evropi. Komunisti širom sveta niso organizirali nobenih protestov proti kitajski atomski nevarnosti, medtem ko so teden dni prej vsepovsod protestirali proti severnoamerikanskemu atomskemu poskusu, ki so ga ti izvedli pod zemljo.

V Bangkoku v Tajski je vojska prevzela oblast pod vodstvom generala Tanoma Kitikacorna. Ta je izjavil, da je bilo treba državo rešiti pred nevarnostjo komunistične diktature in da je bil eden od razlogov prevrata tudi sprejem rdeče Kitajske v ZN.

Novice iz Slovenije

VOJNIK PRI CELJU — V nedeljo, 21. novembra, to je na praznik Kristusa Kralja, je mariborski pomožni škof dr. Grmič blagoslovil nove električne orgle ob asistenci celjskega opata g. Friderika Koljskega in dekana domače dekanije g. Janka Košine. Orgle so delo mojstra Jenka iz št. Vida nad Ljubljano in stanejo 19.000.000 starih dinarjev.

LJUBLJANA — Tatjana Kraljeva, slovenska sopranistka opere v Wuppertaku, Zah. Nemčija, je 6. novembra gostovala v Ljubljani. Nastopila je v vlogi Leonore v Trubaduru. Kraljeva je študirala glasbo v Ljubljani in na Dunaju; takoj po koncu študija je bila angažirana v švicarski operi v St. Gallenu, sedaj pa že nastopa v Wuppertalu. V petih letih umetniškega nastopanja je izoblikovala obširen repertoar: Leonora (Fidelio), Cho-cho-san (Madame Butterfly), Elsa (Lohengrin), Leonora (Trubadur), Grofica (Figarova svatba), Giulietta (Höfmannove pripovedke), Diana (Orfej v podzemlju), Marina (Štirje grobijani), Fiordiligi (Cosi fan tutte), Santuzza (Cavalleria rusticana), Liza (Pikova dama) in Marta (Nižava).

LJUBLJANA — Na občnem zboru slovenskega centra Pen so ponovno izvolili za predsednico kluba Miro Miheličev, tajnik pa je Bogdan Pogačnik.

LJUBLJANA — V Mali drami je angleška igralka Rosalind Fuller v samostojnem nastopu predstavila dramatizirana dela Čehova, Dickensa, Dostojevskega, Jamesa, Kiplinga, Maupassanta in Schnitzlerja. Igralka nastopa z zadnjih 25 let s tem programom v najrazličnejših državah. Ljubljansko občinstvo je igralko toplo nagradilo za sugestivnost njene kreacije.

ŠOSTANJ — Termoelektrarna TE3 bo verjetno pričela s proizvodnjo elektrike konec leta. Z nove elektrarno se bodo dobave za Šoštanja skoraj trojile, sedaj proizvaja elektrarna Šoštanj 2,5 milijona kWh na dan, z novo enoto pa bo proizvodnja povečana na 8 milijonov kWh na dan. Z novo termoelektrarno bodo krite potrebe slovenskega gospodarstva po električni energiji do konca leta 1974.

LJUBLJANA — S 1. januarjem se bo podražil bencin za 30 par pri litru, nova cena bo 2.10 din. Kljub podražitvi bo še vedno bencin precej cenejši, kot v zahodnih evropskih državah. Cenejši pa bo seveda le za tujce, ki dobio še 6% popusta, če plačajo v konvertibilni valuti.

TRŽIČ — Kmetijska zadruga v Križah pri Trziču ponuja zemljo kmetom v nakup. Se niti pred deseti leti pa je zlepa ali zgrda zadruga skušala čimbolj povečati svojo posest. Pa je zadruga kmalu prišla v težave ter je leta in leta poslovala z izgubo. Končno so uvedli prisilno upravo. Šele lani je zadruga zaključila poslovanje brez izgub, medtem pa je vodstvo prišlo do spoznanja, da je boljše, če zemljo spet prodajo kmetom. Direktor zadruge inž.

14. mladinski dnevi v Mendози

Enkrat na leto se razgibajo naše mladinske vrste, ko se fantje in dekleta pripravljajo na svoje vsakoletne mladinske dneve. Letos so jih pripravili za 6. in 7. november. Za geslo teh dni so si izbrali vprašanje: „Odkod in kam gre naša pot.“

V soboto zjutraj smo bili povabljeni ob 8 v dom k mladinski maši. Škola da se je niso udeležili vsi mladi. Pa tudi starejši bi morali pokazati za mladinske probleme nekaj več resnega zanimanja. Sv. mašo je daroval g. dr. Alojzij Kukoviča, ki je bil letos tudi predavatelj na mladinskem zborovanju.

Po sv. opravilu so vsi navzoči posedli k skupnem zajtrku. Nato pa je bilo v dvorani osrednje mladinsko zborovanje z razmišljanjem, ki ga je vodil naš gost dr. Kukoviča. Po uvodnih pozdravih duhovnega vodje g. Jožeta Horna in predsednika fantovskega odseka Ladota Šmona, je povzel besedo predavatelj. Bilo je to obsežno, globoko zajeto in nazorno prikazano razmišljanje o osnovnem vprašanju zborovanja: „Odkod in kam gre naša pot.“

Predavatelj je brez dvoma našel pot do duše in srca navzočih, saj je po zadnjih njegovih besedah za nekaj trenutkov v dvorani zavladala globoka tišina močnega vtisa njegovih besed; šele nato je zadonelo glasno ploskanje.

Po govoru se je k besedi oglašil prof. B. Bajuk, ki je na predavateljeve misli navezal poudarek predanstva, ki čaka slehernega izmed nas, zlasti mladega človeka.

Z veseljem moramo še pristaviti, da je dr. Kukoviča prišel med nas prav

Janez Stare je izjavil, da ne vidi obetov za kmetijstvo v zadrugi, v tržiški občini pa so tudi sklenili, da bodo kmetje, ki bi prevzeli zemljo v zakup ali jo celo kupili, oprostili davkov za dve leti, tretje leto pa bodo zaračunavali le polovične.

LOGATEC — Epidemija hepatitisa, ki je letos spomladi zajela velik del logaške občine, je pričela polagoma upadati. Do konca oktobra je zbolelo na tej bolezn nad 200 prebivalcev iz Logatca in Rovt. Od začetka leta so zaradi te bolezni stalno nadziral pitno vodo, ker so nekateri znaki kazali, da je bila prav voda eden glavnih vzrokov epidemije.

ŽIROVSKI VRH — Na žirovskem vrhu je rudnik uranove rude, pravzaprav se zaenkrat imenuje le raziskovalni obrat, v katerem dela 47 rudarjev, 2 inženirja, 2 geologa, en geološki tehnik in en rudarski tehnik. Glavni rov leži na koti 430 metrov, je dolg 1267 m, vertikalni jašek pa sega kakih 150 metrov v koto 580. Rudnik uranove rude bo pomemben za novo jedrsko elektrarno v Krškem, ki naj bi do leta 1975 bila nared.

LJUBLJANA — Slovenska pohištvena industrija, zrasla iz močno razvitih nekdanjih obrtniških središč, je po obsegu presegla sorazmerje z drugimi republikami. Na nedavni razstavi pohištva v Beogradu so slovenska podjetja dobila od enajstih najvišjih priznanj za kvaliteto kar deset, vmes se je vrinilo le bosansko podjetje Oriolik. Največ priznanj — kar pet — je prejelo podjetje Slovenija-les iz Ljubljane, ostale pa „Stol“ iz Kamnika, Meblo iz Nove Gorice, Brest iz Cerknice, Marles iz Maribora in Tovarna dekorativnih tkanin (za kolekcijo tkanin za 1972) iz Ljubljane.

Umrli so od 4. do 9. novembra:

LJUBLJANA: Marija Doljak r. Borštnik; Lovro Rozman, Marija Smolik, upok. šolska upraviteljica; Anton Dime; France Anžič, upok.; Anton Kordani; Lina Trošt r. Lenček, 86, učit. v p.; Ivan Bokal; Regina Dolničar r. Zvonar; Malči Njeguš r. Povše; Marija Novak, upo., 76; Soeb Božič, v. pravni svetnik v p.; Franc Lunder, knjižničar v pok.

RAZNI KRAJI: Ivana Juvan r. Kraljič, Domžale; Stanko Zevnik, avtobusni sprevodnik, Zahomec pri Vranem; Neža Mrzlikar r. Lovše, Vače; Marija Suhel r. Hraštnik, 85, gostilničarka, Strmec pri Laškem; Ivan Černež, 83, rav. mešč. šole p. Celje; Stane Majnik, Domžale; Tilka Gostiša, Vrhnika; Ciril Čemažer, klepar, Slape; Gregor Bolčina, lovski nadzornik, Koritnica; Anica Štirn, prof., Kranj; Anton Kadunc, tkalski mojster, Grosuplje; Antonija Marinček r. Veber, Novo mesto; Janez Zupan — Udanov ata —, 82, Preserje; Anton Gorjup, Tomazič-Rob; Janja Demšar, Kranj; Franc Rožnik, kovač, Dobrunje; Anton Čestnik, 88, Tabor pri Petrovčah; Ivan Dermovšek, b. lesni trgovec, Sava pri Litiji; Levin Krže, učitelj, Temenica, Franc Zohar, ing. teh. svetnik, 82, Celje; Ivanka Peklaj, 73, polhov graдец; Antonija Novljan r. Volčič, Radeče; Jože Dečman — Španov ata, Savlje; Slavka Ket, Gabrovka.

za obletnico, ko je pred 20 leti pel svojo novo mašo tu v Mendози. Predsednica deklisklega krožka gđ. Marjanca Šmon mu je med navdušenim ploskanjem čestitala s priložnostnimi verzmi in šopkom.

Spevoigra „Mlada Breda“

Zvečer so nam naši mladi postavili na oder spevoigro „Mlada Breda“ v Lavtičarjevi priredbi za petje s spremljavo klavirja, po znani ljudski pesmi. Pred igro je prof. Bajuk med drugimi dejal:

„Najprej se mi zdí, da moram s tega mesta dati vse priznanje njim, ki so nocojšnjo spevoigro pripravili in nam jo bodo predstavili. Kaj radi danes zabavljamo čez mladino, da nima več smisla ne dobre volje za žrtve. Pa so nam s tole igro pokazali, da je še v njih volje in vztrajnosti, kadar gre za stvar, ki jim je pri srcu in jih zanima. Joj, koliko časa so potrebovali za vse te priprave! In so ga žrtvovali! Za to: vse priznanje.“

Igro je pevsko z igralci naštdural pianist Marko Bajuk ml, ki mu moramo biti za njega veliko vnuemo in požrtvovalno dobro voljo ter vztrajen trud iz srca hvaležni. Režijsko nalogo pa je imel v svojih izkušnih rokah g. Rudolf Hirschegger.

Ob vsem priznanju, ki so si ga igralci in sodelujoči zaslužili, bi vendarle resnici na ljubo moral omeniti, da je bilo škoda, ko so se „za priložnost“ lotili zanje malce pretežke naloge, in to še z igro, ki že sama po sebi ni pri-

SLOVENC I V ARGENTINI

Osebné novice

Krst. V Slovenski kapeli je bil 21. novembra t. l. krščen Ivan Jože Vombergar sin arh. Jurija in njegove ge. lic. Metke roj. Debeljak. Botrovala sta gđc. Vlada Remec ter ing. Jože Zakelj. Krstil je msgr. Anton Orehar. Čestitamo.

Družinska sreča. V Córdoba se je v družini arh. Juan Gaitano in gospe Marinke roj. Lavrin rodil 15. nov. t. l. sin prvorojenec Ivan Edvard. Srečnim staršem naše čestitke.

BIRMA IN PRVO OBHAJIL O NASIH OTROK

V nedeljo, 21. t. m. so slovenski otroci iz vseh okrajev Velikega Buenos Airesa pa tudi iz Miramara in Bariloč, prejeli zakrament svete birme. Slovesnost je bila v ukrajinski stolnici na ulici Ramón Falcón. V stolnici, ki so jo rojaki domala napolnili, je zakrament prejelo 137 dečkov in deklic. Birmoval je msgr. Anton Orehar, s katerim so sodelovali še gg. Matija Lamovšek, dr.

„Pod Skalco“ kaj bo z njo?

V letih 1952/55, ko so bariloški slovenski planinci, nazvani „bratje“ ali „šuma“, gradili Slovensko stezo do katredralskih jezer, so postavili svojevrstno gorsko zavetišče „Pod skalco“ v dolini potoka Van Titter.

Ta kočica je dolga leta dajala zavetje številnim ljubiteljem narave, postala je znana v vseh planinskih krogih Argentine, pa tudi kje po svetu. Maršikdo, Slovenec, ali domačin ali obiskovalec z onkraj morja, je ob njej pri večernem ognju ali pa v njej preživel lepe urice, mnogim je v dneh odidha bila zavetišče, ki ga ne bodo nikdar pozabili.

Lansko leto je bajtica zaradi nepredvidnosti izletnikov pogorela. O tej izgubi je pisala Sv. Slovenija, pisalo pa je o njem tudi glasilo CAB-a, in tudi del buenosaireškega dnevnega tiska. Že nekaj dni po nesreči je na prvem pomenku članov SPD prišlo do sklepa: Skalca mora biti obnovljena!

Danes, ne samo, da so osnutki za „novo Skalco“, ki naj bi bila trdneje zgrajena („Takó, za vse večne čase!“) pa tudi bolj udobna, že narisani! Prvo nedeljo preteklega maja je tudi že prva „delovna skupina“ petih nekdanjih bariloških „bratov“ v slogu udarniškega dela izpred osemnajstih let, podrla dovolj lesa za postavitev novega zaklonišča, katerega temelji pa bodo odslej iz kamna.

„Delovno silo“ pa tudi nekaj novičev bo doprinesla bariloška „šuma“, vendar bo dejanskih stroškov le precej in tako je na skupnem sestanku predstavnikov SPD iz Buenos Airesa in Bariloč prišlo do zamisli, naj bi naša skupnost sodelovala pri tej novi graditvi. Vsak s svojim darom. Pri denarni nabirki naj bi sodelovali bodisi ti, ki Skalco že poznajo, kakor oni, ki jo mislijo kdaj v bodočnosti obiskati ali pa tudi tisti, ki se zavedajo, da bo nova kočica ne le zaklonišče, ampak tudi znak naše prisotnosti na južni polobli. Vodstvu obeh vej SPD že zdaj sporočata prijateljem gora in narave to vabilo k sodelovanju.

spevala k uspehu njihovega truda in prizadevanja.

Je pa uprizoritev žela vsesplošen uspeh in vleiko odobravanje pri vseh navzočih, ki so igralce nagradili z dolgotrajnim in glasnim ploskanjem.

Posamezne vloge so bile razdeljene takole:

Bredo je igrala Angelca Šmonova. V petju je bilo čutiti začetniško nervoznost, drugače pa je vlogi zadostila. Mater Mino je predstavila Anica Grintalova, ki se ji je poznalo, da je že udomaćena na odrskih deskah in večletna pevka našega zbora. Njeni prijateljci Anica in Lenčika sta bili Anica Štirnova in Katica Hirscheggerjeva v dobro izpeljani kreaciji. Turški ženin Hamed je dobil v osebi Joška Šmona zelo dovršenega in igralsko razgibane interpret; tudi pevsko — čeravno začetnik je pokazal dobre obete. V splošnem so nas presenetili s svojim petjem sodelujoči v moških vlogah. Tako poleg J. Šmona štirje Turki: Janez Štern, Gabrijel Hirschegger, Janez Grintal in Janez Štirn — že tudi preizkušeni igralec ter zvest zborov pevec. Posebno priznanje gre Marjanci Šmonovi v vlogi Matere Kasandre, ki je bila tako v igri kot v petju pogumna. Rozika Grintalova in Danica Bajukova pa sta se zelo ubrano skladali v svojem petju in igri Kasandrinih služabnic I. dije in Štrunice.

Nedeljska prireditve

V nedeljo, 7. novembra je bila dopoldne ob 10 slovesna peta maša pri sestrah misericordiah. Sodelovali so gg. Jože Horn, dr. Alojzij Kukoviča in Ivan Jeretina. V pridigi je dr. Kukoviča govoril o Cerki po Koncilu, ko do-

Franček Prijatelj, Jože Škerbec in dr. Alojzij Starec.

Naslednjo nedeljo, 28. t. m. pa so najmlajši pristopili k prvemu svetemu obhajilu. To pot je bila slovesnost v dvorani slovenske hiše. Vseh prvoobhajancev je bilo 75. Po maši, katero je daroval msgr. Anton Orehar, in med katero je pel otroški zbor iz Ramos Mejije, ki ga vodi gđc. Anica Šemrova, in ob spremljavi Štefana Drenške so se otroci fotografirali. Po skupnem zajtrku so tudi prejeli spominske podo- bice.

SPOMINSKO ŽALOVANJE V ZAVETIŠČU DR. G. ROŽMANA

V nedeljo, 28. novembra, je preteklo točno eno leto, odkar je pri slovenskem podjetju Jose Musar S. A. v Ramos Mejia razneslo bencinski tank, napolnjen z bencinom. Ta strašna nesreča je terjala 12 človeških žrtev, med katerimi sta bila tudi las'nik podjetja, Jože Musar in njegov najzvestejši sodelavec, Branko Vrčon. Oba sta bila člana Zavetišča, prvi kot predsednik, drugi pa velik dobrotnik. Odbor se je ob prvi obletnici smrti spomnil obeh članov s sv. mašo, ki jo je daroval za pokojniju dušo g. Jože Guštin ob udeležbi obeh vdov, ge. Musarjeve in ge. Vrčonove, uslužbencev in sodelavcev podjetja Musar, ob prisotnosti vseh odbor- nikov, številnih prijateljev in znancev ter mnogih članov. Udeležba je bila nad vse častna, kar pričata cerkvena nabirka, ki je dala čez 21.000 pesov. Med mašo so nam zopet res lepo zapeli sanjski mošje in fantje s pomočjo ljudskega petja, katerega smo zaključili z našo Marijino pesmijo „Marija skozi življenje“.

Po končani sv. maši je zasedlo nove stole in mize nekaj nad sto gostov, katerim so postregle naše vrle gospe in deklice.

S posebno novostjo nas je presenetila Zveza mater in žena, ki je postavila lepo stojnico (Miklavžev štant) in s še lepšim dobičkom, okrog 50.000 pesov. Za to iznajdljivost ji odbor izreka posebno zahvalo. Prav tako se zahvaljuje odbor za sodelovanje pri celotni organizaciji vsem gospem, gospodičnam in gospodom.

Zadnji gostje so ostali v prijetnem razgovoru prav do večera. Ta spomin- ska prireditve je zopet dokazala, da postaja Slovensko zavetišče ne samo budoče zatočišče pomoči potrebnih Slovencev, temveč tudi prijetno shajališče slovenskih emigrantov. Med tem ko se odbor zahvaljuje vsem obiskovalcem za tako lepo udeležbo, ki je dala velik moralni in materialni uspeh, vas lepo vabi k sodelovanju graditve zavetišča na ta alj oni način, ker iskreno želi, da bi sprejelo čimprej v svoje novo poslo- bipe pomoči potrebne oskrbovance. V nebo štrleči stebri, katere bomo letos 19. decembra ob likofu že oktili z zeleno smrečico in vencem, nas navdajajo z upanjem, da se bo to prav kmalu zgodilo.

SAN MARTIN

„Mladina na razpotju“ je bil naslov oddičnega predavanju, ki ga je imel dne 20. novembra g. Marko Kremžar v Slovenskem domu v San Martinu. Poudaril je dolžnost staršev in naših organizacij, da slovensko mladino, ki sedaj dorašča, vzgajamo v samostojne osebnosti, jim vcepjamo samozavest, ponos in vero v slovenstvo. Z vseni silami je treba delati na tem, da nam mladina ne utone v masi, kjer ni lastne volje ne jasnih ciljev. Po predavanju se je razvila živahna debata, v kateri je predavatelj še bolj osvetlil nekatere točke svojega predavanja.

Lep božični program. Slovenski dom v San Martinu se že krepko priprav-

življamo krizo, ker nismo resno vzeli klica za notranjo preobnovo; krščanska načela moramo izpričati s svojim življenjem. Po maši je v kapeli mogočno zadonela: Zmagala si...

Popoldne pa je bila pripravljena na igrišču športna in telovadna prireditve naše mladine. Po obeh himrah je mladino pozdravil v imenu Društva Slovencev v Mendози g. Stane Grebenc. Za njim je imel nagovor na vse navzoče predsednik fantovskega odseka Lado Šmon. Med drugim je poudarjal, da se je mladina ob letošnjem zborovanju zavedla „svojega božjega poslanstva. Zavedli smo se svoje osebne odgovornosti, ki jo ima vsakdo izmed nas, da iz dediščine, ki jo imamo kot božji otroci in otroci slovenskega naroda gradimo boljši in pravičnejši svet... Karščen svet bomo napravili, takšnega bomo živeli mi, in takega bodo uživali naši otroci.

Zato danes, v tem trenutku in na tem mestu vam, dragi starši, naši vzgojitelji in priatelji, slovesno izpovedujemo, da hočemo v bodočem letu z vsdo dobro voljo zastaviti vse naše mladostne sile in zmčnosti, da bomo narnavnavali našo pot po pridobljenih smernicah.“

Sledili so nastopi fantov, deklet, naraščajnic in otrok slovenskega tečaja. Najmanjši so v svojih nastopih vedno pristrčni. Fantje so želi s svojo lahko atletiko mnogo zasluženega priznanja. Dovršeno je bila podana zadnja dokaj zahtevna dekliska vaja.

Po nastopih so pa mladi pohiteli, da so nam pripravili pogrjnene mize za prostó zabavo.

Bb.

Vsak teden ena

SERVENTEZA

Jože Lovrenčič

*Noč je polna mesečine,
bela cesta pred menoj,
čuj me iz srca globine:
Tvoj sem, tvoj!*

*Ljubim, ljubim, kakor ljubi
ljubo rožo sončni žar,
ljubim kot ljubeč kerubin
tih oltar.*

*Mogel, mogel bi ljubiti
kakor ljubi cvet vihar,
tvoj potem ne mogel biti
bi nikdar.*

*Okna tvoja so dremotna,
ko zgreše me, ne sprašuj,
kod me vodi pot samotna —
Tuj sem, tuj!*

Ija na letošnji Božič. Na praznik sv. Štefana, dne 26. decembra bo dopolndne odprta slikarska razstava gg. Ivana Bukovca in Andreja Makeka. Odprta bo ves dan do noči. Popoldne istega dne pa bo v domu velika božičnica, ki jo skupaj z domom pripravljajo Liga žena Mati v San Martinu in Zveza slovenskih mater in žena. Na to božičnico so vabljeni prav vse matere in žene iz vseh domov in vseh krajev Velikega Buenos Airesa. Ni pa ta božičnica namenjena samo materam in ženam, ampak tudi njihovim možem, hčerkam in sinovom in sploh vsem rojakom.

NASTOPI SLOVENCEV OB ŠEVČENKOVH SLAVNOSTIH

Ukrajincem je uspelo, da so dobili dovoljenje, da postavijo na javnem mestu spomenik svojemu največjemu pesniku svobode Tarasu Ševčenku, ki bo tako prvi javni spomenik kakšnemu slovenskemu pesniku v Buenos Airesu.

Odkritje spomenika bo v nedeljo, 5. dec. ob 10,30 v Palermu v Parku „S de Febrero“ z veliko slovesnostjo. Prijavljenih je iz USA in Kanade nad 500 Ukrajincev. Nastopil bo tudi pevski zbor Gallus z dvema pesmima na Ševčenko tekst, ki ju je za to priliko poslovenil T. Debeljak. Dirigent dr. J. Savelli.

Ob tej priložnosti tudi Ukrajinska katoliška univerza im. papeža Klemen- ta organizira vrsto predavanj v glavni dvorani katoliške univerze Marije de Buenos Aires (Rfo Bamba 1227) prihodnji dan v ponedeljek 6. 12. ob 18 zvečer, kjer bodo govorili tukajšnji in severnoameriški profesorji o Ševčenku. Slovenski profesor dr. T. Debeljak bo sodeloval s predavanjem: Slovenci in Ševčenko (Ob 75 letnici Krekove Slovenske Siči).“

K obema prireditvama so povabljeni tudi Slovenci. Opozarjamo pa, da ne bodo poslana posebna vabila, za kar naj velja to časopisno poročilo.

PO ŠPORTNEM SVETU

Ljubljanski košarkarski klub Olimpija je kar dobro startal v novem državnem prvenstvu. V prvi tekmi je premagal državnega prvaka Jugoplastiko iz Splita.

Švedi so odpovedali dve meddržavni hokejski tekmi s ČSSR. Vzrok za odpoved: nekaterim švedskim novinarjem oblasti iz ČSSR niso hotele dati vstopnega dovoljenja.

DOBRDELNE BOŽIČNE DOPISNICE

Že lani je Zveza slovenskih žena in mater izdala božične dopisnice, ki so bile umetniški dar ge. Bare Remec. Dopisnice so imele tak uspeh, da je zveza za letošnje praznike nekaj motivov ponatisnila.

Poleg tega je zveza letos naprosila za nove motive mlado generacijo. Motive je izdelala in jih zvezi darovala štud. arh. ga. Jožefka Debeljak-Zakljeva. Oboje, lanske in letošnje, so na razpolago po ceni 1 pesa. Ves izkupiček je namenjen dobrodelnemu skladu Zveze slovenskih mater in žena.

Rojaki: z lepimi motivi boste prijetno presenetili svoje prijatelje in znance, obenem pa storili dobro delo.

POPRAVEK

V zadnji, jubilejni številk našega lista se nam je vrinilo zelo malo napak. A eno je treba popraviti. V članku Ob ograji na str. 5 je zalomljen zadnji odstavek, ki se pravilno glasi takole:

Vemo, da ne list, ne mi vsi skupaj, ki živimo na tem oddaljenem koncu sveta ne bomo spreminjali razmer doma. Prav na ie da mi ostanemo, kakor smo bili, da bomo, če ne drugega, vsaj slaba vest za vse, ki so se dali prehitro in preveč zmehčati

OBVESTILA

SOBOTA, 4. decembra 1971:

V Slovenskem domu v San Martinu sklep slovenske šole s šolsko prireditvijo. — Ob 19. prihodi sv. Miklavža.

V Slovenski hiši ob 19. sklepna sv. maša Jegličeve šole, akademija in Miklavžev obisk.

NEDELJA, 5. decembra 1971:

V Slovenskem domu v San Martinu bo po sv. maši redni občni zbor doma.

V Slomškovem domu ob 20. miklavževanje. Njegov tajnik uraduje dopoldne po maši in pa 2 uri pred nastopom.

V Slovenskem domu v Carapachayu ob 18. zaključna šolska proslava in miklavževanje.

V Slovenskem domu v Berazategui ob 17. sv. maša, sklepna prireditev šole Ivana Cankarja in Miklavžev obisk.

Na Pristavi ob 18. sklepna prireditev šole Franceta Prešerna in Miklavžev obisk.

V Našem domu ob 16. sklep šole Franceta Balantiča, prizor Janko in Metka ter prihodi sv. Miklavža.

PONEDELJEK, 6. decembra 1971:

Ob 18. predavanje prof. dr. Tineta Debeljaka: Slovenci in ševčenko (ob 75. letnici Krekove Slovenske šiši) v okviru ševčenkinih slavnosti. Riobamba 1227 (aula Kat. univerze).

NEDELJA, 12. decembra 1971:

V Našem domu v San Justu Tom-bola.

V Slovenski hiši po sv. maši pripravi sestanek za trodnevni seminar učiteljev slovenskih šol.

Za dobro voljo

Nedeljski lovec

Mož se odpravlja na lov.

„Tako, ljuba ženka, pa na svidenje zvečer.“

„Na svidenje, dragi, in veliko sreče!“ — žena. Potem pa se domisli in zakliče za njim. „Ti, ti, poslušaj, če bo tvoja žena zelo drage, prinesi raje eno k'lo teletine.“

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, ofc. 2

T. E. 35-8827

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855

C. José E. Uribe 285, Cap. Fed

špecialist za ortopedijo in travmatologijo

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17 do 20

V Slovenski hiši po mladinski maši, ki je ob 9.30, sestanek fantov in deklet. Govoril bo dr. Franček Prijatelj: „Evropa danes in njena mladina.“

NEDELJA, 19. decembra 1971:

V Slovenskem domu v San Martinu bi imela SDO svoj božični sestanek in občni zbor po sveti maši.

KREDITNA ZADRUGA S. L. O. G. A.

(Cooperativa de Crédito Ltda.)

Bmé Mitre 97

T. E. 658-6574

Ramos Mejia

ZAČELA SE JE POLETNA SEZONA 1971-72 na kinti Sloga, Del Cielito 279, Villa Udaondo

Cene: ob delavnikih 2.— pesa;

ob sobotah, nedeljah in praznikih 4.— pese; otroci članov od izpolnjenega 14. do izpolnjenega 18. leta polovična; do izpolnjenega 14. leta zastoj.

Sezonska vstopnica po 40.— pesov, za mladoletne 20. pesov.

Vstop na kinto je dovoljen samo članom Kreditne zadruge SLOGA s posebno izkaznico, katero za 1.— peso lahko dvignete v združni pisarni ali ob vstopu na kinto.

Na kinti bo vedno na razpolago hrana in pijača po zmernih cenah.

Naš dom

San Justo

Vas vabi na

III. SANHUŠKO VELETOMBOLO

v nedeljo, 12. decembra 1971, ob 17

Dobitkov ne objavljamo,

pač pa vam zagotavljamo,

da bo bogatejša od lanske!

Pijača in jedila izvrstna — Nabavite si tablice pravočasno!

ODBOR ZAVETIŠČA DR. GREGORIJA ROŽMANA

sporoča vsem zavednim Slovincem, da bo 19. decembra 1971 priredil

LIKOF IN ASADO

ko bo zaključil prvo stopnjo gradnje z dokončanimi železobetonskimi deli, katere bomo okitili z zeleno smrečico in vencem.

Podroben spored te celodnevne prireditve, združene s sv. mašo bo objavljen v naslednjih številkah.

V Slovenskem domu v San Martinu

bo v nedeljo, 26. decembra, dopoldne odprta

RAZSTAVA SLIK

slikarjev g. IVANA BUKOVCA in g. ANDREJA MAKEKA

DRUŠTVENI OGLASNIK

Kolonija za dekleta od 14.—18. leta pri dr. Hanželiču v cordobskih gorah organizira Zedinjena Slovenija. Kolonija bo v drugi polovici januarja. Ves prispevek za 12 dni (z vožnjo) je 18 tisoč pesov. Prijavite se čimprej.

Rifa za izdajo slovenskih šolskih knjig je v prodaji. Glavni dobiček je stereofonični kombinado.

MIKLAVŽ

v Slovenski hiši

4. decembra ob 20.30

Na Pristavi

v Castelarju

bo 5. decembra

ob 18.30 sklepna prireditev šole Franceta Prešerna, nato žrebanje šolske rife.

Ob 20.30 nas bo obiskal sv. Miklavž.

Vsi lepo vabljeni!

Slovenski dom v San Martinu

LIGA ŽENA MATI v San Martinu

ZVEZA SLOVENSkih MATER IN ŽENA

Vabijo vse slovenske žene in matere iz vseh krajev in domov Velikega Buenos Airesa, da se skupaj s svojimi možmi ter sinovi in hčerkami udeležijo

VELIKE BOŽIČNICE

ki bo v nedeljo, na praznik sv. Štefana, 26. decembra, ob 17 v dvorani Slovenskega doma v San Martinu.

Na sporedu so razni nastopi. Nato bo pogostitev vseh navzočih. Kakor smo se v prejšnjih letih v velikem številu udeležili podobnih božičnic v San Justu in v Ramos Mejii, tako se je bomo letos udeležili tudi v San Martinu.

Vsemogočni je dne 23. novembra 1971 po hudem trpljenju poklical k sebi našo predrago mamico, babico in taščo, gospo

dr. Marijo Kolar-Kačar

Iskrena hvala msgr. Oreharju, g. dr. Starcu, g. Škerbecu, g. Rodetu, družinam dr. Logar in Dolinar, ge. Koritnik in ge. Zupan ter vsem rojakom, ki so izkazali toliko globokega sočutja.

Hčerka Marija, vnuka Rok in Marija, zet Ignacij

Operna sezona v Teatro Colón

Ta teden se je končal letošnji operni program v buenosaireski operi Teatro Colón, ki se je začel sredi aprila in je obsegal 14 del: 13 oper in en balet. Vsako od teh del so uprizorili po petkrat: trikrat v okviru abonmajev, dvakrat pa so bile vse vstopnice v prosti prodaji in sicer enkrat po zelo nizkih cenah.

Začetek sezone je bil zelo obetajoč. Čajkovski je znan zlasti po baletih Labodje jezero in Turnuljčica, ki ju je Colón uspelo predvajati zadnja leta. Letos pa je bil na sporedu Hrestač (Cascante). Zanj je bilo veliko pričakovanje, saj je bil koreograf in protagonist slovit Rudolf Nurejev. Ljudje so čakali v vrsti pred blagajno po 24 ur, da bi dobili vstopnice, in pri vseh predstavah napolnili dvorano do zadnjega kotička.

Nurejev, rojen 1938, je prišel s 17 leti v plesno šolo v Leningradu in se po treh letih resnega študija že predstavil s plesno skupino gledališča Kirov v Leningradu. Zelo hitro je postal znan kot izreden plesalec najzahtevnejših vlog klasičnega baletnega repertoarja.

Ko je balet Kirov 1961 gostoval v Parizu, je Nurejev zaprosil za azil. Marqués de Cuevas ga je takoj vključil v svojo slavno plesno skupino, pri kateri je plesal glavne moške vloge. Koncem 1961 ga je že Margot Fontayn povabila v London, kjer je nastopal v

Covent Gardnu v baletih Giselle, Turnuljčica in Cildes. Poleti 1963 je z Margot Fontayn in 8 baletniki Royal Balleta gostoval po več delalah svobodnega sveta. Buenos Aires je obiskal 1967 in s Fontayn predvajal Giselle.

Za opero v Stockholmu je 1968 ustvaril novo koreografijo za Hrestača, ga kasneje predstavil z Royal Balletom v Covent Gardnu in predlanskim tudi v milanski Scali. Danes slovi kot najboljši moški baletni plesalec na svetu, ki skoraj nima enakovredne ženske partnerice. Največkrat pleše z Margot Fonteyn, čeprav je ona veliko starejša.

V Hrestaču je plesal Drosselmayerja in princa. Njegovi nastopi so bili pravo razkožje za ljubitelje baleta. Harmonični vzklaja v sebi talent in šolo, trdo discipliniranost in poetičen navdih, silovitost in eleganco, polet in izdelanost v potankostih. Z lepoto svojih drž in gibov in neverjetnimi piruetami občinstvo kar opaja.

Ob koncu predstave mu je publika ploskala, ga obsula s cvetjem, ga klicala pred zastor in skandirala njegovo ime več kot 20 minut, tako, da je uprava gledališča morala začeti ugašati luči v dvorani.

Klaro je ob njem povsem dostojno plesala Argentinka Norma Fontenla in tudi drugi Colónov; plesalci so pod Nurejevim vodstvom plesali dovršeno, kot že zlepa ne.

Colónov balet pa je 10. oktobra letos

J. Š.

zadela huda nesreča. Letalo je z 10 plesalci solisti padlo v Rio de la Plata. Med njimi sta bila tudi že mednarodno priznana Norma Fontenla in José Neglia.

Francosko opero najbolje predstavljajo Bizetova Carmen, Massenetova Manon in pa Faust Charlesa Gounoda. Zraven dodamo morda še Samsona in Dalila Saint-Saënsa. Faust je težko izvedljiva opera, ker zahteva skupino nadpovprečnih pevcev. Letos smo imeli srečo s kar antološko izvedbo tega dela. Čeprav je Faust tipična francoska opera in so jo peli v francoščini, so bili pa njegovi interpreti zares mednarodni: dirigent Gianandrea Gavazzeni je Italijan; režiser Nathaniel Merril Severnoamerikanec; tenor Nicolari Gedda, sin Rusa in švedkinje (sam se ima za šveda); sopranistka Heather Harper Angličanka; basist Nicolai Ghiaurov Bolgar; bariton Robert Massard Francoz; basist Jorge Algorta Urugvajec, scenograf Günther Schneider-Siemsen pa Nemec. Manjše vloge so odpeli domačini.

Gavazzeni je bil to pot prvič v Buenos Airesu. Je dirigent svetovnega formata in je prav mojstrsko vodil orkester, ki je zvenel pevno, čisto in bleščeče. Protagonist Gedda je dandanes gotovo najboljši in neprekosljivi Faust zaradi zlahtnosti svojega glasu, čudovite muzikalnosti, velikih igralskih darov in še svoje telesne postavnosti. Zablestel je še bolj kot pa lani v operi Manon. Dolgo pričakovani Ghiaurov je kot Mefisto potrdil sloves, da je velik

pevec in dober igravec, vendar zvezdnik večera je bil Gedda.

Harper ima vse tisto, kar je treba za Margareto: obširen in prijetno barvan glas, primeren značaj in telesno prikupnost. Tudi ostali pevci so se skladno zlijli v harmonično enoto. Režija je bila bolj tradicionalna, brez neprimerenih novotarij, scenografija in kostumi ustrezni, šibka točka je bila le koreografija Ane Itelman.

Zbor je kljub težavam sindikalnega značaja pel odlično, kot je že njegova tradicija. Vodstvo zbora je letos prevzel mojster Tulio Boni, kar je pomembna pridobitev za Colón in jamstvo za kvaliteto.

Don Carlos ni ena izmed najznamenitejših Verdijevih oper, vendar je zelo lepo in mogočno delo. V Colónu so jo do letos peli le v 5 sezonah, zadnjikrat šele 1967 in sicer v odlični izvedbi: Gwyneth Jones in Fiorenza Cossotto sta podali tedaj na nepozaben način Isabelo in Princeso de Eboli. Letošnja izvedba Don Carlosa je bila povprečna, dostojna, a ne dosti več. Mnogi so se spraševali, zakaj tako hitro znova uprizarjajo to delo.

Protagonist Pedro Lavirgen je zadovoljil, ni pa izstopal v nobenem pogledu. Piero Cappuccelli kot Marqués de Rosa je napravil dober vtis v pevskem in igralskem pogledu, Nicolai Ghiaurov kot Filip II. pa je osvojil dvorano s čudovitim monologom v 3. dejanju, manj pa prepričal kot igravec.

Rita Orlandi-Malasplina (Isabel) in Mirella Parutto (Eboli) sta diskretno odpeli in odigrali svoji vloge, prav tako

številni drugi pevci. Tudi zbor je pel brezhibno.

Najbolj kvalitetna sta bila dirigent Gavazzeni, ki mu je orkester verno odgovarjal, in zbor, ki je pel ubrano kot navadno. Čeprav predstava ni bila izjemna, smo vseeno mogli uživati ob velikih notranjih odlikah tega Verdijevega dela.

Za Don Carlosom je prišla na oder Saint-Saënsova opera Samson in Dalila. Saint-Saëns je napisal silno veliko delo vseh glasbenih zvrsti, ki razodevajo dobro umetniško izobrazbo, neko brezosebnost v navdihu in pa nagnjenje k eksotizmu. Večina del je šla v pozabo. Največkrat izvajajo balet Labodja smrt. Tretjo simfonijo in pa opero Samson in Dalila, ki je bila spočetka zamišljena kot oratorij, kasneje pa kot biblična opera. Delo označuje mehka počutna melodija, znamenita zlastj v sceni zapeljevanja. Prelepi so vložbi za zbor, zlasti v začetku 1. dejanja, ko Izraelci v suženjstvu molijo k Bogu.

Po 8 letih je Colón spet postavil na oder to delo, vendar je tokrat njegova verzija le delno uspela in so bile pomankljivosti preveč vidne.

Zadovoljil je glavni par. Za Samsona in Dalilo je treba dvoje nadpovprečnih pevcev in igralcev z velikimi glasbenimi talenti, primerno skušajo in močnimi dramskimi darovi. James King je dober tenor s prijetnim glasom, manjka pa mu moči in junaštva. Mezzosopranistka Regina Sarfaty, ki je nadomestila črno Shirley Verret, tudi ni bila kos vlogi, ki jo povsem prerašča. (Dalje prihodnjič)

Ali si že član Slovenskega zavetišča? Ne odlašaj s svojim pristopom